

Sesijas dokuments

B9-0104/2022 }
B9-0106/2022 }
B9-0110/2022 }
B9-0113/2022 }
B9-0116/2022 }
B9-0119/2022 } RC1

16.2.2022

KOPIĢS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu

nolūkā aizstāt šādus rezolūcijas priekšlikumus:

B9-0104/2022 (The Left)

B9-0106/2022 (Verts/ALE)

B9-0110/2022 (S&D)

B9-0113/2022 (Renew)

B9-0116/2022 (ECR)

B9-0119/2022 (PPE)

par politisko krīzi Burkinafaso
(2022/2542(RSP))

Željana Zovko, Michael Gahler, David McAllister, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Isabel Wiseler-Lima, Miriam Lexmann, Adam Jarubas, Sara Skytvedal, Tomáš Zdechovský, Inese Vaidere, Krzysztof Hetman, Janina Ochojska, David Lega, Christian Sagartz, Antonio López-Istúriz White, Vladimír Bilčík, José Manuel Fernandes, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska,

RC\1249732LV.docx

PE719.368v01-00 }
PE719.370v01-00 }
PE719.374v01-00 }
PE719.377v01-00 }
PE719.380v01-00 }
PE719.383v01-00 } RC1

Eva Maydell, Vangelis Meimarakis, Romana Tomc, Peter Pollák, Stelios Kypouropoulos, Arba Kokalari, Loránt Vincze, Jiří Pospíšil, Ivan Štefanec, Seán Kelly, Michaela Šojdrová, Ioan-Rareş Bogdan, Luděk Niedermayer
PPE grupas vārdā

Pedro Marques, Andrea Cozzolino, Maria Arena, Evin Incir
S&D grupas vārdā

Jan-Christoph Oetjen, Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Izaskun Bilbao Barandica, Olivier Chastel, Andreas Glück, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Svenja Hahn, Karin Karlsbro, Moritz Körner, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Dragoş Pîslaru, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ştefănuţă, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans
grupas “Renew” vārdā

Jordi Solé, Hannah Neumann
Verts/ALE grupas vārdā

Anna Fotyga, Karol Karski, Assita Kanko, Ladislav Ilčić, Witold Jan Waszczykowski, Valdemar Tomaševski, Ryszard Antoni Legutko, Raffaele Fitto, Jadwiga Wiśniewska, Eugen Jurzyca, Elżbieta Rafalska, Bogdan Rzońca, Adam Bielan, Ryszard Czarnecki, Veronika Vrecionová
ECR grupas vārdā

Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
grupas “The Left” vārdā
Fabio Massimo Castaldo

Eiropas Parlamenta rezolūcija par politisko krīzi Burkinafaso (2022/2542(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas un jo īpaši 2019. gada 19. decembra rezolūciju par cilvēktiesību, tostarp reliģijas brīvības, pārkāpumiem Burkinafaso¹ un 2020. gada 16. septembra rezolūciju par ES un Āfrikas sadarbību drošības jomā Sāhelas reģionā, Rietumāfrikā un Āfrikas ragā²,
- ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 26. janvāra paziņojumu ES vārdā par jaunākajām norisēm Burkinafaso,
- ņemot vērā ANO ģenerālsekretāra runaspersonas 2022. gada 24. janvāra paziņojumu par Burkinafaso,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes 2022. gada 9. februāra paziņojumu par stāvokli Burkinafaso,
- ņemot vērā Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopienas (*ECOWAS*) valstu un valdību vadītāju iestādes 2022. gada 28. janvāra ārkārtas augstākā līmeņa sanāksmes galīgo paziņojumu par politisko situāciju Burkinafaso,
- ņemot vērā *ECOWAS* protokolu par demokrātiju un labu pārvaldību,
- ņemot vērā Āfrikas Savienības (ĀS) Miera un drošības padomes (MDP) 1062. sanāksmē 2022. gada 31. janvārī pieņemto galīgo paziņojumu par stāvokli Burkinafaso,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 9. marta kopīgo paziņojumu “Ceļā uz visaptverošu stratēģiju ar Āfriku” (JOIN(2020)0004),
- ņemot vērā Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas (ĀKK) un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas 2021. gada 11. marta rezolūciju par demokrātiju un konstitūciju ievērošanu ES un ĀKK valstīs,
- ņemot vērā Eiropadomes locekļu un Sāhelas piecu valstu grupas (Sāhelas G5) dalībvalstu 2020. gada 28. aprīļa kopīgo paziņojumu,
- ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), jo īpaši 16. mērķi par taisnīgas, miermīlīgas un iekļaujošas sabiedrības veicināšanu ilgtspējīgai attīstībai,
- ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

¹ OV C 255, 29.6.2021., 45. lpp.

² OV C 385, 22.9.2021., 24. lpp.

- ņemot vērā Burkinafaso Republikas konstitūciju,
 - ņemot vērā Kotonū nolīgumu,
 - ņemot vērā Āfrikas Demokrātijas, vēlēšanu un pārvaldības hartu,
 - ņemot vērā Āfrikas Savienības Konvenciju par iekšzemē pārvietotu personu aizsardzību un palīdzību šādām personām Āfrikā,
 - ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 - ņemot vērā 1979. gada Konvenciju par jebkuras sievietes diskriminācijas izskaušanu,
 - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā 2022. gada 24. janvārī Burkinafaso armija, ko vadīja pulkvežleitnants *Paul-Henri Sandaogo Damiba* un pašpasludinātā Patriotiskā drošības un atjaunošanas kustība (*MPSR*), gāza prezidenta *Roch Marc Christian Kaboré* vadīto valdību; tā kā Burkinabes Konstitucionālā tiesa vēlāk pasludināja pulkvežleitnantu *Damiba* par jauno *de facto* valsts vadītāju;
- B. tā kā neilgi pirms valsts apvērsuma prezidents *Kaboré* uzvarēja 2020. gadā notikušajās demokrātiskajās vēlēšanās un stājās amatā uz otru pilnvaru termiņu; tā kā viņš tika piespiests paziņot par aiziešanu no prezidenta amata un atkāpties no šī amata; tā kā kopš valsts apvērsuma viņu ir aizturējuši bruņotie spēki, kas atļauj viņam sazināties ar ārpusauli tikai ierobežotā apmērā; tā kā prezidenta *Kaboré* partija “People’s Movement for Progress” (*MPP*) 2022. gada 26. janvārī apliecināja, ka *Kaboré* atrodas mājas arestā prezidenta villā un viņa rīcībā ir ārsts;
- C. tā kā, pārņemot varu, militārā hunta paziņoja par konstitūcijas apturēšanu un valdības un nacionālās asamblejas likvidēšanu; tā kā konstitūcijas darbība tika atjaunota 2022. gada 31. janvārī; tā kā pulkvežleitnants *Damiba* televīzijā paziņoja, ka Burkinafaso ievēros savas starptautiskās saistības;
- D. tā kā Burkinafaso pilsoniskā sabiedrība uzņēma militāro spēku īstenoto varas pārņemšanu ar lielu piesardzību un relatīvu iecietību;
- E. tā kā ĀS, *ECOWAS* un *La Francophonie* Pastāvīgā padome pēc militārā apvērsuma apturēja Burkinafaso dalību; tā kā *ECOWAS* un ANO nosūtīja starpministriju delegāciju, lūdzot īstenot īsu pārejas periodu un atbrīvot prezidentu *Kaboré*; tā kā 2022. gada 3. februārī *ECOWAS* nolēma nepiemērot Burkinafaso jaunas sankcijas, bet lūdza valsts jaunās iestādes iesniegt “saprātīgu grafiku konstitucionālās kārtības atjaunošanai”;
- F. tā kā 2022. gada 8. februārī tika izveidota tehniskā komiteja, kuras sastāvā ir nemilitāri dalībnieki un kuras uzdevums ir izstrādāt pārejas parametrus; tā kā komitejai ir atvēlētas divas nedēļas, lai nāktu klajā ar pārejas hartas projektu; tā kā tehniskās komitejas

darbam ir jābūt vērstam uz teritoriālās integritātes atjaunošanu, miera nostiprināšanu, pakāpeniski panākot iekšzemē pārvietotu personu atgriešanos, labu pārvaldību un konstitucionālās kārtības atjaunošanu;

- G. tā kā *MPSR* apgalvoja, ka valsts apvērsums tika veikts, reaģējot uz drošības situācijas pasliktināšanos valstī; tā kā Burkinafaso valdība 2017. gadā sāka drošības sektora reformas procesu, izveidojot valsts aizsardzības un drošības padomi, lai modernizētu drošības sektoru un apkarot tajā korupciju; tā kā aizvien pieauga civiliedzīvotāju, opozīcijas un militāro spēku neapmierinātība un kritika par prezidenta *Kaboré* nespēju apkarot korupciju un efektīvi atrisināt valstī vērojamās milzīgās drošības, sociālās un ekonomiskās problēmas, ko izraisīja aizvien biežākie teroristu grupu vardarbīgie uzbrukumi;
- H. tā kā drošības situācija Sāhelā ir tiešas sekas reģiona destabilizācijai un ieroču izplatīšanai pēc intervences Lībijā 2011. gadā;
- I. tā kā laikposmā no 2016. gada līdz 2021. gadam valsts aizsardzības un drošības budžets palielinājās no 240 miljoniem EUR līdz 650 miljoniem EUR, t. i., par vairāk nekā 170 %; tā kā kareivju dzīves apstākļus vai darbības spējas ar šiem izdevumiem neizdevās uzlabot daļēji tāpēc, ka finanšu pārvaldībā tika pieļautas milzīgas kļūdas;
- J. tā kā pēdējo sešu gadu laikā tūkstošiem cilvēku ir zaudējuši dzīvību džihādistu un nemiernieku uzbrukumos; tā kā divu gadu laikā ir slēgts vairāk nekā 1000 skolu un daudzi cilvēki ir pametuši mājas, lai izvairītos no vardarbības; tā kā 2021. gada jūnijā *Solhan* un *Tadaryat* ciematos gāja bojā 174 cilvēki, un tas bija nāvējošākais uzbrukums kopš 2015. gada; tā kā 2021. gada 4. novembrī džihādistu uzbrukumā žandarmērijas garizonam Inatā Burkinafaso ziemeļu daļā tika nogalināti 53 no 120 kareivjiem, kuri gaidīja loģistikas piegādes un atbalstu, tostarp pārtikas devas; tā kā organizācija “Human Rights Watch” ziņoja, ka drošības spēki un valdību atbalstoši kaujinieki bez tiesas sprieduma izpilda nāvēssodus simtiem aizdomās turēto un tā kā faktiski neviens no šiem uzbrukumiem nav izmeklēts un neviens nav saukts pie atbildības;
- K. tā kā aizvien lielākas nedrošības dēļ 2021. gada novembrī ielu protestos piedalījās milzīgs skaits cilvēku; tā kā valdība slēdza internetu, palielinot iedzīvotāju neapmierinātību un izpelnoties valsts cilvēktiesību organizāciju un iedzīvotāju kustību kritiku;
- L. tā kā 2022. gada 22. janvārī, iedzīvotājiem protestējot pret drošības pasliktināšanos valstī, Burkinafaso divās lielākajās pilsētās — Vagadugu un Bobodjulasu — izcēlās vardarbīgas demonstrācijas; tā kā militārie spēki sagrāba varu divas dienas pēc valsts galvaspilsētā Vagadugu notikušajām ātrās reaģēšanas policijas vienību sadursmēm ar iedzīvotājiem, kas protestēja pret valdību;
- M. tā kā vardarbības eskalācija Burkinafaso ir novedusi pie tā, ka iedzīvotāju piespiedu pārvietošanas apjomi pieaug un viņu aizsardzības līmenis pasliktinās tik straujos tempos kā nekur citur pasaulē, jo vismaz 1,6 miljoni cilvēku ir pārvietoti piespiedu kārtā; tā kā vairāk nekā 19 000 šis valsts iedzīvotāju ir aizbēguši uz Kotdivuāru, Mali, Nigēru un

Beninu; tā kā iekšzemē pārvietoto personu skaits pagājušajā gadā palielinājās līdz vairāk nekā 1,5 miljoniem, kas ir pieaugums 50 % apmērā; tā kā Sāhelas reģionā ir vērojama vēl nepieredzēta lauku iedzīvotāju aizplūšana, jo piespiedu kārtā pārvietotie cilvēki pārceļas uz pilsētu teritorijām, kur viņi saskaras ar jauniem riskiem; tā kā iekšzemē pārvietotās personas, jo īpaši sievietes un jaunieši, saskaras ar smagiem draudiem, tostarp seksuālu un darbaspēka ekspluatāciju, ar dzimumu saistītu vardarbību, piespiedu vervēšanu un cilvēku tirdzniecību; tā kā Burkinafaso sievietes, kurām iespējas iegūt izglītību ir uz pusi mazākas nekā vīriešiem, šajā valstī no galējas nabadzības cieš visvairāk;

- N. tā kā ārkārtas situācija klimata jomā nepārprotami un ļoti postoši ietekmē Sāhelas reģionu, izraisot sausumu, neražu, cilvēku pārvietošanu, konfliktus par zemi un resursiem, pārtikas trūkumu un nabadzību; tā kā nepietiekama piekļuve izglītībai, nodarbinātības iespējām un ienākumiem veicina pievienošanos ekstrēmistu organizācijām un džihādistu kustībām un tādējādi vairo nestabilitāti reģionā;
- O. tā kā nesēn Mali notikušais apvērsums, bet jo īpaši situācijas pasliktināšanās šajā valstī ir ietekmējuši arī situāciju Burkinafaso; tā kā šis nesēnais apvērsums ir ceturtais apvērsums, kas Rietumāfrikā noticis nepilnu divu gadu laikā; tā kā pieaugošais apvērsumu skaits liecina par nopietnu krīzi Rietumāfrikas politiskajās sistēmās;
- P. tā kā Sāhelas piecu valstu grupa (Sāhelas G5), kas ir Burkinafaso, Čadas, Mali, Mauritānijas un Nigēras kopīgie centieni aizsardzības uzlabošanai, kuru īpaši atbalsta ES un ĀS, koordinē rīcību reģionālās attīstības un drošības jomā, lai cīnītos pret terorismu un nodrošinātu stabilitāti reģionā, bet šīs valstis nav spējušas pārliecināt vietējos iedzīvotājus par tās efektivitāti;
- Q. tā kā Krievijas militāro līgumslēdzēju grupa ir nosūtījusi Burkinafaso valsts apvērsuma vadītājiem piedāvājumu apmācīt valsts armiju cīņā pret džihādistiem,
1. nosoda bruņoto spēku īstenoto apvērsumu pret demokrātiski ievēlēto Burkinafaso valdību un pauž bažas par to; uzsver, ka ir steidzami jāatjauno konstitucionālā kārtība, tostarp nekavējoties jāatjauno civilā valdība;
 2. prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot prezidentu Kaboré un visus pārējos valdības ierēdņus;
 3. atzinīgi vērtē paziņojumu par tehniskās komitejas izveidi, lai izklāstītu nākamās pārejas procesa posmus; ņem vērā pulkvežleitnanta Damiba publiskos paziņojumus, kuros viņš apņēmas pēc iespējas ātrāk atgriezties pie normālas konstitucionālās dzīves un ka valsts turpinās ievērot savas starptautiskās saistības; aicina militāro vadību ciešā partnerībā ar starptautisko sabiedrību pildīt Burkinafaso starptautiskās saistības, tostarp pilnībā ievērot cilvēktiesības un apkarot teroristu organizācijas;
 4. atkārtoti pauž atbalstu *ECOWAS* un ĀS to centieniem uzņemties vidutāja lomu šajā krīzē; aicina starptautisko sabiedrību, tostarp Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un Komisiju, turpināt dialogu ar Burkinafaso iestādēm, lai nodrošinātu savlaicīgu un

demokrātisku pāreju uz civilu vadību; aicina Burkinafaso iestādes un tehnisko komiteju noteikt skaidrus terminus un procesus, lai pēc iespējas ātrāk organizētu iekļaujošas un pārredzamas vēlēšanas;

5. uzsver, ka ir vajadzīgs patiess un godīgs nacionālais dialogs, iesaistot visus pilsoniskās sabiedrības slāņus, lai sagatavotu skaidru nākotnes redzējumu par demokrātiju Burkinafaso;
6. mudina visas Burkinafaso iesaistītās puses atbalstīt preses brīvību, lai nodrošinātu, ka vietējās un starptautiskās plašsaziņas līdzekļu organizācijas var brīvi veikt savu darbu, tostarp dokumentējot iekšzemē pārvietoto personu situāciju un drošības spēku operācijas;
7. mudina Valsts koordinācijas centru sekmīgai pārejai (*CNRT*) uzraudzīt iestādes un pieprasīt, lai tās, īstenojot savas pilnvaras, nodrošinātu cilvēktiesību aizstāvju un pilsoniskās sabiedrības organizāciju aizsardzību, tostarp nosodot cilvēktiesību pārkāpumus, policijas vardarbību un pārmērīgu spēka lietošanu; aicina ES un tās dalībvalstis palielināt aizsardzību un atbalstu cilvēktiesību aizstāvjiem Burkinafaso, vajadzības gadījumā atvieglot ārkārtas vīzu izsniegšanu, un nodrošināt pagaidu patvērumu ES dalībvalstīs;
8. atgādina, ka nespēja novērst nesodāmību par drošības dienestu un kaujinieku agrāk veiktajām zvēribām kavē centienus atjaunot mieru Burkinafaso; aicina Burkinafaso iestādes aizsargāt to aizdomās turēto personu tiesības, kas aizturētas terorisma apkarošanas operācijās, un nodrošināt, ka cilvēktiesību pārkāpēji tiek saukti pie atbildības; norāda, ka pašiecelta valdība bez demokrātiskām pilnvarām apdraud centienus stiprināt tiesiskumu un pārskatatbildību;
9. atkārtoti norāda, ka civiliedzīvotāju aizsardzība un drošība ir viens no galvenajiem jebkuras valdības uzdevumiem, un uzsver, ka Burkinafaso būtu jāveic papildu pasākumi, lai uzlabotu civiliedzīvotāju aizsardzību;
10. mudina Komisiju, EĀDD un dalībvalstis arī turpmāk par prioritāti noteikt atbalstu tiesu un drošības sektora reformai Burkinafaso, lai nodrošinātu pietiekamus resursus un tehnisko palīdzību visaptverošai drošības sektora reformai, pārredzamai un konstruktīvai sadarbībai starp civilo valdību un militārpersonām un atjaunotiem centieniem apkarot korupciju;
11. aicina ES un tās dalībvalstis palielināt finansiālo atbalstu un humāno palīdzību, lai apmierinātu Burkinafaso iedzīvotāju un jo īpaši pārvietoto personu un kaimiņvalstīs mītošo bēgļu neatliekamās vajadzības;
12. aicina Burkinafaso iestādes pārskatīt tās īpašo spēku, kas ir jauna, 2021. gada maijā, izveidota militāra vienība, statūtos iekļauto imunitātes klauzulu, kurā noteikts, ka īpašo spēku locekļus nevar saukt pie atbildības tiesā par darbībām, kas veiktas vienības operāciju laikā, un kura tādējādi pārkāpj cietušo tiesības uz taisnīgu tiesu un kompensāciju;

13. aicina ES dalībvalstis pildīt savas starptautiskās saistības piemērot rūpīgas pārbaudes un izsekošanas sistēmu ieroču eksportam uz trešām valstīm, kā noteikts Ieroču tirdzniecības līgumā, lai novērstu ieroču ļaunprātīgu izmantošanu un cilvēktiesību pārkāpumu veicināšanu;
14. pauž bažas par vispārējo demokrātijas stāvokli reģionā un aicina visus — gan vietējos, gan starptautiskos — dalībniekus apsvērt saistībā ar dažādajiem apvērsumiem gūto pieredzi un to, kā labāk atbalstīt un veicināt demokrātiskos procesus reģionā;
15. joprojām pauž stingru pārliecību, ka *Wagner* grupas darbība Rietumāfrikā ir pretrunā mērķim panākt mieru, drošību un stabilitāti Burkinafaso un nodrošināt tās iedzīvotāju aizsardzību; aicina gaidāmajā ES un Āfrikas samitā rūpīgi apspriest jautājumu par *Wagner* grupas un citu privātu militāru uzņēmumu darbību Āfrikā;
16. uzsver, ka terorisms un nestabilitāte Sāhelas reģionā rada izaicinājumus un apdraud demokrātisko konsolidāciju un tiesiskumu; atgādina, ka cīņai pret ekstrēmisma cēloņiem un militāriem centieniem atjaunot valdības kontroli visā reģionā ir būtiska nozīme demokrātiski ievēlētu valdību leģitimitātes stiprināšanā sabiedrības acīs;
17. pauž īpašas bažas par drošības apdraudējumu ietekmi uz humānās palīdzības un attīstības sadarbības efektivitāti; mudina dalībvalstis un starptautisko sabiedrību palielināt Burkinafaso sniegto humāno palīdzību, jo īpaši piegādājot pārtiku, ūdeni un medicīniskos pakalpojumus; aicina valsts iestādes atbalstīt un atvieglot humānās palīdzības organizāciju darbu Burkinafaso, lai garantētu netraucētu humānās palīdzības pieejamību un ļautu tām apmierināt pārvietoto personu vajadzības;
18. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniekam/Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Burkinafaso Republikas iestādēm, Sāhelas G5 sekretariātam, ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas līdzpriekšsēdētājiem un Panāfrikas parlamentam, Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopienai un Āfrikas Savienībai un tās iestādēm.